

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 794/2025
18.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Којић, председника већа, Александра Степановића, Мирољуба Томића, Слободана Велисављевића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Душка Вилотијевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву К. 16/24 од 16.12.2024. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-119/25 од 07.04.2025. године, у седници већа одржаној дана 18.06.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Душка Вилотијевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву К. 16/24 од 16.12.2024. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-119/25 од 07.04.2025. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву К. 16/24 од 16.12.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године, у коју казну му је урачунато време provedено у притвору. Од окривљеног је одузето 22,26 грама нето масе опојне дроге кокаин и имовинска корист прибављена извршењем кривичног дела. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-119/25 од 07.04.2025. године, усвајањем жалбе браниоца окривљеног, преиначена је пресуда Вишег суда у Краљеву К. 16/24 од 16.12.2024. године и окривљени је оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 2. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године, у коју казну му је урачунато време

provedeno у притвору. На основу члана 87. КЗ према окривљеном изречена је мера безбедности и обавезан је на плаћање трошкова кривичног поступка.

Захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Душко Вилотијевић против правноснажне пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-119/25 од 07.04.2025. године, али из образложења захтева произилази да га подноси и против правноснажне пресуде Вишег суда у Краљеву К. 16/24 од 16.12.2024. године, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијану пресуду и предмет врати на поновно одлучивање Апелационом суду у Крагујевцу или је преиначи и окривљеног огласи кривим за кривично дело из члана 246а став 1. КЗ.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП наводећи да је Апелациони суд у Крагујевцу прекорачио оптужбу јер је додао речи „у великој количини“ и окривљеног огласио кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 2. КЗ.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. У ставу 2. истог члана, прописано је да суд није везан за предлог тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела.

Из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истовестности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље, а самим тим, веће криминалне делатности окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Према стању у списима предмета, оптужницом Вишег јавног тужиоца у Краљеву КТО 26/23 од 21.09.2023. године, окривљеном АА стављено је на терет извршење кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, а пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-119/25 од 07.04.2025. године окривљени је оглашен кривим за кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а. став 2. КЗ.

Одредбом члана 246. став 1. КЗ („Службени гласник РС“ број 35/19) прописано је да кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога чини ко неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге.

Одредбом члана 246а. став 2. КЗ („Службени гласник РС“ број 35/19) прописано је да кривично дело неовлашћено држање опојних дрога чини онај ко неовлашћено држи у великој количини супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге.

Из цитираних законских одредби произилази да када је реч о радњи извршења кривичног дела неовлашћено држање супстанци или препарата који су проглашени за опојне дроге, критеријум за разликовање кривичног дела из члана 246а. став 2. КЗ у односу на кривично дело из члана 246. став 1. КЗ, је сврха држања супстанци или препарата који су проглашени за опојне дроге, па у том смислу држање због продаје представља обележје кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ. С друге стране, за кривично дело из члана 246а. став 2. КЗ, није, као обележје кривичног дела, прописано држање ради продаје, односно није релевантна сврха држања наведених супстанци или препарата, већ њихова количина, а према запрећеној казни ово кривично дело представља блаже кривично дело у односу на оно инкриминисано у одредби члана 246. став 1. КЗ, с обзиром на то да је за кривично дело из члана 246а. став 2. КЗ прописана казна затвора у трајању од три до десет година, а за кривично дело из члана 246. став 1. КЗ казна затвора у трајању од три до дванаест година.

Врховни суд налази да, у конкретном случају, побијаном пресудом није прекорачена оптужба обзиром да је суд, на основу резултата доказног поступка, ускладио чињенични опис дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, па је окривљеног, сходно овлашћењима из члана 420. став 2. ЗКП, огласио кривим за кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а. став 2. КЗ. Наведена измена оптужног акта у изреци побијане пресуде није извршена на штету окривљеног јер није оглашени кривим за већу криминалну активност и вољу нити је побијана пресуда измењена на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције, напротив, окривљени је оглашен кривим и осуђен за кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а. став 2. КЗ, које је блаже у односу на кривично дело које му је оптужним актом стављено на терет.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, у образложењу наведене повреде не указује на који начин је кривични закон повређен, већ износи сопствени чињенични закључак да се, по ставу одбране, у конкретном случају ради о кривичном делу недозвољено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, а не о кривичном делу из члана 246а став 2. КЗ, на који начин суштински оспорава и полемиче са чињеничним утврђењима и оценом доказа датом од стране нижестепених судова, давањем сопствене оценом изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним пресудама. Ово са разлога што у поднетом захтеву наводи да је окривљени дугогодишњи конзумент опојне дроге, што првостепени суд заборавља, а на шта указују и писани докази које је првостепени суд извео. Суд је приликом закључивања да ли је реч о великој количини опојне дроге, у потпуности занемарио доказ вештачењем од стране вештака неуропсихијатријске струке, из кога се јасно утврђује да је окривљени конзумент опојне дроге и да је динамика узимања опојне дроге коју наводи окривљени могућа.

Како, дакле, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оценом доказа од стране нижестепених судова, а што не представља законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног, у овом делу, оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Душка Вилотијевића, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев браниоца окривљеног у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио, на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Гордана Којић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић